

Directoraat-Generaal

**Rechtspleging en
Rechtshandhaving**

Directie Rechtshandhaving en
Criminaliteitsbestrijding
Fraude en bijz. strafrecht

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum

10 februari 2026

Onze referentie

7085812

nota

Aanbieding WODC-rapport "Effectiviteit van
strafrechtelijke sancties bij ernstige milieudelicten"

1. Aanleiding

Het WODC heeft het onderzoeksrapport 'Effectiviteit van strafrechtelijke sancties bij ernstige milieudelicten' aangeboden aan het ministerie. Met bijgevoegde conceptbrief wordt het rapport aangeboden aan de Tweede Kamer. Op 11 februari publiceert het WODC dit rapport op hun website.

2. Geadviseerd besluit

- U wordt geadviseerd in te stemmen met de verzending van bijgevoegde brief met het rapport in de bijlage naar de Tweede Kamer.
- Daarnaast wordt geadviseerd om in september een inhoudelijke reactie op de conclusies en aanbevelingen van het onderzoek toe te zenden aan de Kamer.

3. Kernpunten

- In dit rapport is de effectiviteit van strafrechtelijke sancties onderzocht vanuit verschillende invalshoeken. Hiermee hebben de onderzoekers in kaart gebracht welke strafrechtelijke sancties in reactie op milieucriminaliteit juridisch tot de mogelijkheden behoren, welke sancties in welke gevallen het meest effectief zijn, welke sancties in de praktijk worden geëist en opgelegd en welke knelpunten zich daarbij voordoen, en op welke manieren de effectiviteit van strafrechtelijke sancties in reactie op ernstige milieudelicten kan worden verbeterd.
- Uit dit onderzoek komt naar voren dat het bestaande sanctiearsenaal op zichzelf toereikend is, maar dat de toepassing ervan zeer beperkt blijft. Dit hangt vooral samen met praktische problemen, zoals capaciteitstekorten, trage procedures, gebrekkige informatievoorziening en knelpunten in de tenuitvoerlegging.
- Het onderzoek heeft geresulteerd in een aantal handreikingen voor opsporing, vervolging en rechtspraak en suggesties voor vervolgonderzoek.
- Om de handreikingen en suggesties voor vervolgonderzoek van een reactie te kunnen voorzien is overleg met en input van de opsporingsdiensten, het OM en de rechtspraak nodig. Het streven is om deze beleidsreactie in september 2026 toe te zenden aan de Kamer.

4. Toelichting

4.1. Politieke context

Op 28 september 2022 hebben voormalig Kamerlid Hagen en Kamerlid Sneller (beiden D66) een motie ingediend, inhoudende dat de regering expliciet in de Wet op de economische delicten moet opnemen dat de sancties op milieudelicten doeltreffend, evenredig en afschrikwekkend moeten zijn, zodat de rechter beter in

staat wordt gesteld om straffen op te leggen die in verhouding staan tot de overtreding.¹

Deze motie hebben de onderzoekers meegenomen in hun onderzoek. De conclusie en aanbeveling van de onderzoekers ten aanzien van deze motie luidt dat de voorgestelde toevoeging aan de Wet op de economische delicten geen toegevoegde waarde heeft ten aanzien van het vergroten van de effectiviteit. De onderzoekers geven aan dat de instructie om te voorzien in sancties die afschrikwekkend, doeltreffend en evenredig zijn, is gericht tot de wetgever: die moet ervoor zorgen dat de rechter voldoende armslag heeft. De onderzoekers doen de aanbeveling om de rechterlijke macht oriëntatiepunten voor straftoemeting in milieustrafzaken te laten ontwikkelen, zodat rechters een betere referentie hebben om sancties af te stemmen op de ernst van het delict en de financiële positie van de dader.

4.2. Krachtenveld

Het rapport is onder embargo gedeeld met het Openbaar Ministerie, de leden van de Strategische Milieukamer en de Raad voor de rechtspraak, zodat zij zich kunnen voorbereiden op eventuele media-aandacht.

4.3. Communicatie

Op 11 februari 2026 publiceert het WODC het onderzoeksrapport op haar website.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1. Toelichting

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Directoraat-Generaal

**Rechtspleging en
Rechtshandhaving**

Directie Rechtshandhaving en
Criminaliteitsbestrijding
Fraude en bijz. strafrecht

Datum

10 februari 2026

Onze referentie

7085812

¹ Kamerstukken II, 22343, nr. 344.